

The background is a vibrant, abstract composition of overlapping shapes in shades of pink, orange, and black. The shapes are irregular and layered, creating a sense of depth and movement. The colors are bright and saturated, with the black shapes providing a stark contrast to the lighter tones.

SEITSE

MÄS

PISTE

WSOY

MARIANNA KURTTO

Marianna Kurtto

SEITSEMÄS
PISTE

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

Tekijä kiittää Taiteen edistämiskeskusta,
Suomen Kulttuurirahastoa, Alfred Kordelinin säätiötä,
WSOY:n kirjallisuussäätiötä ja Otavan kirjassäätiötä
saamastaan tuesta. WSOY:n kirjallisuussäätiölle
kiitos myös mahdollisuudesta työskennellä
Eeva Joenpellon kirjailijakodissa.

© MARIANNA KURTTO JA WSOY 2021

ISBN 978-951-0-46181-5

PAINETTU EU:SSA

Kuinka pimeää on ensin, ja sitten valo. Äkkiä näen teidät ja te huritatte minua taidollanne tuhota ja eksyä ja astua juuri siihen kohtaan, missä haurain kuori sijaitsee. Ihmettelen että metsä on vielä tässä ja joki pesee sen varpaita ja jossain kaiken tämän takana talo pitää kumiservaa ääntään, jota kuuntelin kymmenen ja kymmenen vuotta.

Kuulin äänet, kuulin teidät koko ajan.

Mutta mikä on totuus talossa jossa liikkuu neljä totuutta, ja päälle kitisevät ikkunat. Kohoavan leivän ääni, hiljaa kolostaan irtoavan nauhan ääni, sentti sentiltä pidemmäksi kasvavat tytöt joihin kärpäset törmäilevät kuin eivät niitä näkisi, kuin lasista väänneltyihin nukkeihin, mutta minä kerron teille. He tuntevat kaiken. He potkivat toisensa mustelmille ja taas minua

nauratti sillä mustelmia syntyi seitsemän, sen verran sinelmiä per tyttö, he vertailivat vammojaan huoneessaan joka oli heille yhteinen.

Ja sitten verikerttu ja verikerttu juoksivat toiseen huoneeseen.

(talo)

MIES TAPASI VAIMON rannikkokaupungissa, ei kovin kaukana talolta. Oli huhtikuu, ruohon mätä tuoksui ilmassa. Puistossa liikkui kevytaskelisia kävelijöitä, he kuuluivat niihin, he ohittivat toisensa kerran ja sitten toista reittiä uudestaan. Katsoivat. Tuuli heilutti naisen huivia, hän oli sitonut sen päähänsä kuin vanhus, hän oli nuori ja saattoi tehdä niin. Huivi oli silkkiä ja liukas, siinä oli kuvioita. Mies koetti ottaa selvää. Jokin toistuva huivin pinnalla, ja sitten nainen oli taas poissa.

Nainen eteni pienen matkan ja istui penkille. Mies kääntyi ympäri, mikä hänet laittoi tekemään niin, penkki ja naisen kasvot valossa. Naisen käsi tappelamassa penkkiä kuin kutsuna, käskynä, ja huivi joka äkkiä valahti kasvoille, peitti silmät joiden katse halkaisi miehen. Ja mies käveli saman pienen matkan kuin nainen oli kävellyt ja istui samalle penkille jolle nainen oli istunut, sille joka oli märkä, sille joka kuivuisi toukokuussa kun aurinko olisi voimakkaampi, suuri pallon muotoinen lihas, ja he olisivat yhdessä.

Nainen kohotti kättään, nosti silkkiä joka oli pudonnut.

Hän katsoi mieheen ja he näkivät taas.

Sinun kätesi muistuttavat lapioita.

Sinun siipiä, ja kohta lennät?

Ja sitten lisää sanoja ja kiertelyä puistossa, äkkiä ei ole kiire mihinkään. Velvollisuudet ovat nukkaa ja pyykit saavat kasaantua koriin, odottaa siellä monta päivää jotka alkavat, hehkuvat ja päättyvät. Nainen menee myöhässä työvuoroon ja hymyilee, vaikka saa toruja, hymyilee kun kerää kahvikuppeja keikkuvilta pöydiltä, nauraa kun tulee ilta ja työvaatteet saa heittää kaappiin. Saa vihdoin juosta ulos, sinne missä mies odottaa, aina saman puun alla se kietoo kätensä ympärille kuin metallia taivuttaisi.

Tulee toukokuu, se kuuma aurinko.

Ja sitten ensimmäinen kesä.

Se kuoriutuu heidän jalkojensa juureen kuin limainen poikanen, ja he tekevät siitä omansa. Se hehkuisi heidän muistoissaan kuin yhteinen uni, hulluuksissa jaettu näky, vuosien ajan he vuolisivat siitä valolastuja pihan multa ja pimeään – siis se ensimmäinen kesä, kun vihreä on vihreämpää, meri suolasta raskas. He hautaavat toisensa hiekkaan ja raapivat rakkautensa elämään. Rakkaudesta tulee tehdä kestävä, siitä tulee tehdä hirsitalon vahvuinen ja kova, ja illalla, kun he menevät nukkumaan, he tietävät niin käyvän.

Lokki oli päivällä tahrannut taivasta, mutta sellaisen voisi ohittaa, keskittyä siihen mikä loisti.

Aamulla mies tunnusteli nukkuvan naisen silmäripsiä, mietti ettei tämä siihenkään havahdu.

HÄITÄ VIETETTIIN seuraavana keväänä, ja syksyyn mennessä syntyi talo. Mies pusersi sen sisältään, kattoparrut ja tuvan suuren tilan: kuutioita täytettäväksi, huoneita asuttaviksi, tarvikkeita kuten palkeet. Ja pingotin ja sukkulat, jotka liittyivät kangaspuihin, niihin jotka mies hankkisi ja jotka naksuisivat tuvan nurkassa, siellä missä nainen polkisi niitä, nainen joka kulki työmaalla rakennustelineiden lomassa ja jakoi voileipiä ja kahvia.

Huivi naisen päässä oli nyt toinen, katse silmissä jähmeämpi kuin kuoppiin olisi pudotettu kypsät keltaiset. Työmiehet ojensivat kätensä mutta laskivat päänsä, sillä katsoa ei saanut.

Nainen oli varattu.

Naisen vatsassa oli lintu.

Pikkulintu pieni lintu, niin nainen lauloi ja pesi ikkunaan, ennestään jo kirkasta. Nainen kiillotti ja kuurasi, lakaisi ja hinkkasi ovenkarmeja kuin taloon olisi muuttoin tullut rutto, rokko, hinkuyskä. Nainen järjesteli kuteita, sotkua sisällään. Niin mies ajatteli.

Mutta kerran huivi oli lennähtänyt naisen kasvoille.

Kerran mies oli odottanut rannikkokaupungin rannalla ja etsinyt keppiä, pitkää ja ohutta jolla saattoi piirtää, ja hän piirsi hiekkiaan talon.

Kynnyksiä, huoneita, kukkapöytä tuon ikkunan alle josta tulvii valo.

Nainen oli tullut rannalle ja nähnyt piirroksen, sanonut *tee vahvat seinät*, ja mies oli piirtänyt seinät niin paksuiksi että huoneet katosivat niiden sisään.

Nainen juoksi uimaan ja roiskutti.

Tule, on vielä lämmintä! hän huusi, hänellä oli loppukesän päivettyneet kasvot.

Mies seiso rannalla, nosti katseensa ja laski sen.

Sitten hän piirsi maahan saunan, jonka sade huuhtoisi yöllä lahoksi.

SYNNYTYKSEEN MIES EI mennyt. Verta, hän ei kes-
tänyt sellaista, ja mitä muuta vaimosta tuli ulos. Hän
muisti itsensä poikana, miten äiti oli nostanut hänen
kätensä pinkeälle vatsalle ja sanonut: *pian se tahtoo
nähdä sinut*. Viikon päästä pikkuveli oli tuotu kotiin
laatikossa kuin kasa polttopuita. Se oli räähkynyt, vienyt
huoneesta kaiken valon, ja sen madonmittaisia sormia
katsellessaan mies oli ymmärtänyt, että koko on vain
yksi suure muiden joukossa.

Miehen vaimo synnytti kaksi päivää ja kaksi yötä,
ja kun kaikki oli ohi, mies lähti ajamaan sairaalalle. Oli
tavallinen harmaa aamu, lokakuu jossa tunsu pimey-
den helman laskeutuvan. Pian koittaisi marraskuu,
sen kiinni sidottu säkki. Siellä he riuhtoisivat. Ja sit-
ten joulukuu. Ehkä tyttö söisi aattona kalaa? Kinkunrasvaa
pienissä suupielissä, tällaisia kuvia nousi miehen mie-
leen, ja se yksi vaimosta, aiemmin syksyllä, syli täynnä
omenoita:

Oli tavallinen kuulas aamu.

*Vaimo seiso i pihalla eikä nähnyt miestä ullakon
ikkunassa, ei aavistanut miestä siellä.*

Mies ajatteli: miten kirkkaalta vaimo näytti.

*Ja vaimossa lapsi ja lapsessa laulu, mies meni ulla-
kolta alas ja kohtasi vaimon eteisessä, vaimon kutomalla
matolla, ja kuuli sen.*

Miksi olit ylhäällä? vaimo kysyi.

*Minä vakoilin sinua, mies ajatteli, tahdoin nähdä
sinut kokonaan minusta irti.*

Mies saapui sairaalan parkkipaikalle. Hän nousi autosta ja näki miten sen kyljet olivat mudassa, miksei hän ollut pessyt niitä. Miksi ikkunoissa oli roiskeita ja tahroja, se loputon sotku. Se oli siivottava, tahrat hinkattava pois ennen kuin vaimo näkee ja tyttö kannetaan takapenkille, ja tytössä sormet ja luut.

Niin mies astui takaisin autoon ja ajoi pois, ja sairaalassa vaimo odotti. Vaimo mietti mikä tässä on niin vaikeaa, toisten miehet tulevat kun käsketään, toisten kukat eivät mahdu enää maljakoihin vaan peittävät sairaalan lattian, istukat sekoittuvat varsiin ja kukintoihin.

Pehmeä kohta lapsen pääläella, sitä vaimo ajatteli.

Ja kun hän avasi silmänsä, mies oli siinä.

KUN TOINEN LAPSI on vaimon vatsassa, on selvää että se on tyttö, vaimo sanoo niin: *tunnen pitsivaatteet sen yllä*. Mies laskee haarukkinsa ja hymyilee. Pian on heinätoiden aika.

Tällä kertaa mies pesee auton ajoissa, ja kun lapsivesi noruu eteisen matolle hän vain puskee vaimon takapenkille ja kiittää sairaalaan. Hän on hetken aikaa synnytyssalissa, hän todella yrittää, mutta huudon yltyessä hän tuntee hapen salista loppuvan, kuin he äkkiä olisivat korkealla vuorella.

Hän siirtyy kanttiininiin. Punaiset muoviastiat, reunoilta kuivahtaneet leivät, hänen koko elämänsä on johdanut tähän hetkeen. Eikä hän tiedä ottaako juustoa vai kinkkua, kahvia vai kupin teetä.

Uudella työllä on niin kova ääni.

Uudella työllä on huuto joka saa talon seinät rakoi-
lemaan, lasivillat nytkähtämään, pitääkö lasta keinuttaa,
voiko sen tuijottaa hiljaiseksi?

Pitääkö sille ostaa nukke?

Joskus aamulla on silti kaunista, sellainen hetki, kun mies astuu keittiöstä tupaan ja isompi tyttö leikkii matolla miehen puusta veistämillä palikoilla. Palikoissa

on kirjaimia, alkujä milled tahansa, ja vaimo istuu keinu-
tuolissa sylissään kymmenen pisteen vauva. *Hys, se nuk-
kuu*, vaimo kuiskaa ja nostaa sormen huulilleen, ja mies
kävelee varpaillaan varovasti sillä lattialaudat narise-
vat. Valo hiipii sisään maata kohti valuvista ikkunoista.
Mies kiertää tuvan pöydän, astuu eteiseen ja siitä kuis-
tille, hänellä on töitä tehtävänä, hän on perheellinen
mies. Turvasaappaat ja paksut hanskat, niitä hän nyt
tarvitsee.

Suojaa.

Jo poikana hän tunsii sen: miten jokin uhkasi häntä,
se näkyi kasvoina kynttilän liekissä, höyrynä joka nou-
see kiukaalta ja tiivistyy kattoon. *Shhhh*.

Vasta järvessä, sen painavaan veteen kääriytyneenä
hän tunsii verensä taas virtaavan.

SELLAISET TALOON siis muuttivat, tyttö ja tyttö, heidän hiuspinninsä ja naurunsa kuin saippuakuplat, joita he puhalsivat pihalla muovisista renkaista. Pehmeä iho, kuin nurinpäin käännetty, silti jokin heissä oli kovaa ja joskus tuntui kuin sylissä istuisi pieni traktori. Ei heistä saanut selvää. Heidän hiuspinninsä lavuaarin reunalla ja kukkapöydällä ja jokaisessa lattian raossa, ja niissä kiinni hiuksia, tyttö ja tyttö joka puolella, heidän valvontakamerasilmänsä ja pieneksi käyneet kenkensä eteisen komerossa.

Lauteilla he istuivat vierekkäin. Heidän punaisiksi lämmenneet kasvonsa, otsatukat liimaantumassa ohimoille kuin kesän märkä ruoho. *Lisää löylyä!* huusi pieni tyttö ja roiski kauhallisen, iso istui hetken siinä. Peitti kasvot käsillään. Meni alimmalle lauteelle ja kohta eteisen kautta ulos, juoksi pellon halki joelle, isompi tyttö kuin kimpusta karannut kukka. Ja pienempi lähti perään mutta pysähtyi, jäi pihalle punomaan seppelettä, pieni tyttö vihasi jokea eikä mennyt vaan sanoi *tiara, isi tästä tulee tiara*, sitä tyttö hoki, ja hiki jäähtyi selkään kapeina kylminä pisaroina.

Mies katsoi joelle, odotti isoa takaisin.

Ja ennen pitkää iso tuli.

Illalla vaimo lämmitti maitoa kattilassa, valkoista johon kuplat kohosivat. Lämpö piti ottaa pois. Isompi tyttö seisoj hellan äärellä vahtimassa, pieni istui pöydässä käsi jo salaa pyyhkeessä, siellä missä ruisleipä odotti, sen halkeileva pinta.

Pian maito valui kuppeihin rasvaisena ja kuumana, ja tyttö ja tyttö piirtyivät höyryä vasten kuvikseen.

LENNÄ, LENNÄ, LEPPÄKERTTU, ison kiven juureen. Niin mies lauloi, kun vihdoinkin laittoi tyttöjä nukkumaan, sillä mitä hän olisi voinut tietää tulevasta. Että eräänä päivänä tyttöjä tultaisiin hakemaan maalia rapisevalla autolla, isompaa tyttöä ja kymmenen pisteen vauvaa, molempia yhdellä kertaa, jotta isku olisi täydellinen. Kymmenen pisteen vauva oli käynyt kaupungissa ja poikennut kahvilaan, nuorimies oli huomannut hänet heti, niin kerrottiin, ja kerännyt rohkeutensa. *Anteeksi. Niin? Sinulla on kaunis hattu.* He istuutuivat toisiaan vastapäätä. Kun sulkemisaika koitti, he kävelivät rautatieasemalle jonka pyöreä kello loisti kuu-takin kirkkaampana.

Siis eräänä päivänä: nuorimies kurvaa pihaan maalia rapisevalla autolla, hän uskoo rakkauteen. Hän veisi rakkautensa kaupunkiin, näyttäisi mukulakiviltä kimpoilevan naurun ja kerrostalon kokoiset laivat tippumassa maailman reunan yli tyhjyyteen – ja uusi hattu, sellaisen hän ostaisi. Painaisi sen naisen tarkkaan kamattuun päähän.

Hän käynnistää pian moottorin.

Hän näkee sivupeilistä vanhemman miehen ilmeen,

lennä, lennä, miksi vanhempi mies on surullinen, nuorimieshän tekee palveluksen, vie neidin ja neidin kiman äänen maantietä pitkin pois.

Ison kiven juureen, niin vanhempi mies ajattelee, hän, joka kerran lakkaa hengittämästä bakteerien kuoruttamalla lauteella. Mutta vielä hän hengittää, vielä ilmaritisee kevättä ja aitan nurkalta sulavat viimeiset lumet – sellainenkin merkki lähdölle, mies ajattelee, ja tytöt pinoavat tavaroita auton takatilaan. Puseroita, vaimon kiillottamia haarukoita, mitä kulkee tuossa erikoisen mallisessa laatikossa?

Mies ei kysy, arvaa sen täytetyksi linnuksi.

Siksi jonka kanssa isompi tyttö, palikkatyttö, uimarityttö joka kerran joi tinktuuraa ja joutui harhojen valtaan, muuttaa asumaan.

*LEPPÄKERTUN SIIVET LYÖVÄT
KAHDEKSANKYMMENTÄVIISI
KERTAA SEKUNNISSA.
USKOTKO ETTÄ SELLAISTA KONETTA
ON HELPPO RAKENTAA?*

Leppäkerttujen pilvi täyttää taivaan verenpunaisella, ja pian on hyönteisiä kadut ja kodit täynnä. Yllättävä luonnon-ilmio sekoittaa kokonaisen maan ja etenkin erään toisistaan vieraantuneen siskosparin elämän.

Miten tuhoon liittyvät siskosten jo aiemmin kuolleet vanhemmat ja toisaalta kaukaisessa tehtaassa puurtava työntekijä, joka piirtää pisteitä tyhjiin kuoriin?

Marianna Kurton (s. 1980) edellinen romaani *Tristania* (WSOY, 2017) valittiin Suomen ehdokkaaksi Pohjoismaiden neuvoston kirjallisuuspalkinnon saajaksi.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-46181-5